

Ungdomen lever "ur hand i mun".

Alltför få betala för sig hemma.

Ungdomen kan inte sköta pengar, ungdomen betalar för litet hemma, klagas det från alla håll och kanter. Svenska Morgonbladet har gjort en undersökning av saken och fått ganska beklämmande svar. Ungdomarna leva »ur hand i mun» och alltför få betala hemma, påstår en

(Forts. å sista sid.)

Assistenten i Mäster-Olofs-gården Sven Hansson.

Svenska Morgonbladet
10/11-42

grad att bio, restaurangspring, cigarrer, veckotidningar, godsaker och skönhetsmedel kommit att räknas till livets nödtorft. Man har ingen känsla för pengarnas värde.

Men för att göra ungdomen rättvisa, måste man naturligtvis också nämna att det finns sunda svenska flickor och pojkar, som väl förvalta sina pengar, påpekar fröken Rosén. Jag tänker då särskilt på de många som kämpa tappert för att få den lilla lönen att räcka till studier genom aftonskolor och korrespondenskurser. En del känner jag som har en häpnadsväckande förmåga att pressa ned mat och klädkontot för att kunna skicka hem ett visst underhåll till föräldrarna.

Om de ungdomarna är det bara gott att säga, det enda tråkiga är att de äro alltför få.

Spara går inte.

Till sist låta vi ungdomarna själva få ordet. Svenska Morgonbladet har gjort en liten enkät bland flickor och pojkar i olika slag av föreningar och också träffat några på gatan och i affärer. Det låter ungefär lika på alla håll, man planerar någon vecka eller månad framåt, tycker det är besvärligt med skatterna, betalar i regel hemma, även om summan är blygsam, och erkänner att mycket pengar går åt till nöjen. Att spara några större summor det går inte.

17-åringen Stina Olsson, springflicka och passopp i en sybehörsaffär med 125 kr. i månaden, kan få föra flickornas talan. Hon betalar 40 kr. hemma och av resten går större delen till kläder, bio och en kopp kaffe ibland på eftermiddagarna. Veckotidningar och skönhetsmedel utgör en dryg post. En cykel, som hennes pappa köpte åt henne i våras, betalas av med 10 kr. i månaden. — Spara går helt enkelt inte, förklarar hon.

Stig Berggren är 15 år och cykelbud i en expressfirma, han har 40 kr. i veckan. Därav går en tia till mat och husrum hemma, lika mycket till kläder ungefär och resten används till bio, biljetter till fotboll och andra idrottsvenemang. — På Råsunda vill man ju gärna gå och Hägg har jag varit på tre gånger, berättar han. — Några skatter har han ännu inte haft, men mamman vill att han skall börja lägga av till dem nu. Spara blir det emellertid inte mycket av med, ungefär 4 kr. i månaden till sparklubben och någon gång då och då något extra till en viss sak, som inte är alltför dyrbar, en egen fotboll t. ex.

Ekä.

— Fortsättning från lista saan.

ungdomsledare. Man har ingen känsla för pengarnas värde, säger en folkskollärarinna, tillika juniordledare, och ungdomarna själva förklara, att spara det går inte. Naturligtvis finns det också ekonomiskt förståndiga flickor och pojkar — men de äro alltför få.

— Det finns en liten klick förståndiga och sparsamma ungdomar, som det är ett sant nöje att träffa, men de allra flesta måste man säga leva »ur hand i mun» utan någon som helst ekonomisk plan, säger assistenten nere i Mäster-Olofsgården, Sven Hansson, som känner sina flickor och pojkar väl och i den gemensamma sparklubben har tillfälle att se hur de sköta sina pengar.

Ytterst få lägger upp en ordentlig budget, det stora flertalet använder sina pengar till de utgifter som äro mest aktuella när de ha plånboken full — det kan vara nöjen och kläder lika väl som skatten eller betalningen hemma — och så gå de där och sukta efter pengar, när möjligheterna äro slut.

Pojkar och flickor, som just ha kommit ut i förvärvsarbetet och hamnat på enkla platser utan någon som helst utbildning — vi behöva bara ta springpojkar som exempel — ha i regel mycket pengar att röra sig med, mer nu än förr. Visserligen kniper

ju fördyringen åt även för dem, men just det väsentliga i levnadskostnaderna — mat och husrum — behöva de oftast inte befatta sig med, det få de gratis hemma, och det gör att de ha mycket pengar för eget bruk.

Vad gå då pengarna till? Första posten i ungdomarnas budget — antingen den nu finns på papperet eller ej — bör förstås vara mat och husrum. Men många bo, som sagt, gratis hemma och behöva inte bekymra sig om det. — Här vill assistent Hansson inflika ett memento till föräldrarna: Ta ordentligt betalt av ungdomarna hemma, hjälper man dem att roa sig för pengarna, stjälpes man dem en gång när de skola bilda eget hem, man motverkar hembildningen och främjar lösa förbindelser som varken kräva ekonomiskt eller moraliskt ansvar. — De, som betala hemma, behöva i regel inte lämna så mycket att det helt täcker de reella kostnaderna.

Posten nr två blir andra fasta utgifter som skatter t. ex. Dem bekymrar man sig inte heller så mycket om, när uppörden kommer tar man de pengar man har just då och får sedan gå pank till nästa avlöningsdag. Till sist ha vi då nöjes- och klädkontot. Här gå de allra flesta pengarna absolut till nöjen — kläderna komma där i andra hand — och det finns mycket att välja på, bio, sport, restauranger eller vad man nu speciellt vill roa sig med. Pengar går det i alla fall till.

Så ha vi frågan om sparandet. Det ser inte ut som om ungdomarna äro särskilt pigga på att lägga av för framtiden. Sparklubben nere i Mäster-Olofsgården sköts mycket dåligt av de flesta — sedan finns det förstås några som regelbundet lägga av en viss procent av lönen i månaden till ett visst ändamål. Man sparar till en trevlig semester, en cykel eller om man är förlovad till bosättningen. Somliga lägga också av pengar för att ha när det behövs.

Fyra biokvällar i veckan.

Folkskollärarinnan Ingrid Rosén tar ett exempel, som tyvärr är alltför typiskt, påstår hon. Det är ett par flickor i 18-årsåldern, som berätta om sitt arbete och sin fritid. Onsdag, fredag, lördag och söndag äro regelbundna biokvällar, de ta bil till föreställningen, biljetterna kosta 2:50 och efteråt dricka de kaffe på någon restaurang. De ha i månaden 140, respektive 150 kr., den ena betalar 15 kr. i veckan hemma, den andra ingenfing. Nu går det ändå an, men en av flickorna, då man fått »sällskap», som betalar.

Denna öppenhjärtiga bekännelse från ett par tonåringar ur mängden blottar ett högst alltför litet lyte hos ett stort skikt av svensk ungdom, nämligen den totala avsaknaden av ekonomiskt ansvar. Nöjesbehovet och lyxbegäret har utvecklats till den